

עיני בנימין

ודע דמ"ש שם דהא דצריך ללמוד חטא חטא מתרומה הוא דווקא בנוכר שליח, דא"כ בחגיגה יו"ד א' דס"ד דמה"ט הוה מעילות כהררים התלויים בשערה משום דמתחייב בעה"ב, והרי בע"כ מיירי ג"כ כשנוכר שליח, דאל"כ ק' וכי זה חוטא וזה מתחייב, וא"כ מ"ט לא אייתי הגמ' הק' דכ' התוס' דמוכח דבנוכר שליח מיירי מהא דתנן נזכר בעה"ב ולא נזכר שליח מעל נזכרו שניהם חנוני מעל דמזה מוכח דנזכר שליח ולא בעה"ב, ומ"ט מייתי הק' דהשליח שעשה שליחותו הבעה"ב מעל שמוזה לא נדע כלל דמיירי בנוכר שליח.

והנה לשמאי הזקן שם מ"ג א' דבדיני שמים יש שליח לדבר עבירה א"ש משנתינו. אלא שלפ"מ דמשמע שם דבדינא זוטא לכ"ע חייב בדיני שמים א"ש לכ"ע.

אמנם ילה"ק לפמ"ש"ש דהיכא דלא עשה שליחותו השליח מעל ואע"ג דבמעילה יש שליח לדבר עבירה, וא"כ בשאר ענינים ק' מ"ט סי' רע לשולחיו, – ותו הל"ל לתקוני שדרנוך ולא לעוותי, כבכתובות פ"ה א'. ועי' שלהי בכורות דא"ל לשליח טעותא הוא לא איבעי לך למטעי, וה"נ אמרינן בכתובות ק' א' שליח כאלמנה דא"ל לא איבעי לך למטעי.

[מהד"ב] אהי"א א"ר חייא אר"ח¹² משום חד דבי רבי באבות. כ' רש"י ובאיזה מן הברכות הוה טעות בסימן רע. יל"ע קצת מזה ע"ד [המפרש המכונה] רש"י תענית ט"ו א' ד"ה רגיל כו' שכל חזן שמועה סימן רע לשולחיו, הא אינו צריך להיות רגיל כי אם באבות, ולישנא דרגיל משמע בכל התפלה דאל"כ מי הוא זה שלא יהא רגיל באבות, וכבר אמרו לעיל כ"ט א' כיון דאתא בתחלת צלותא לא מיטרד וצע"ק.

משום חד דבי רבי. הוא ר"ג בנו של רבינו הקדוש המיוחס שבבניו, עי' בסדר הדורות בערכו.

שם. באבות. צע"ק דהא כל השלשה ראשונות כחד חשובות כדלעיל ע"א.

[ג"ל בנו ותלמידו דקושיא זו רק על ל"ר דמתני לה אברייתא דאם לא כיון בכולם וכיון באחת, דאי על המשנה ל"ק כ"כ די"ל דזהו לסימן לא טוב יתכשל בראשית דבריו.

ואולם ג"ל כוונה אחרת בגמ', בהקדם מאי דקשאי בה שנין רבות דאי משום כוונה לתפלה שהיא מה"ת א"כ איך יוצאין בברכת אבות שאין בה שום בקשה כלל, ולשון תפלה משמע בקשה, ועמ"ש"כ בחי' בס"ד, אמנם האיר ד' את עיני בחסדו ית' וראיתי מש"כ הר"מ ז"ל פ"א מתפלה ה"ד, שלש ראשונות שבח לד' ושלש אחרונות הודיה

ואמצעיות יש בהן שאלת כל הדברים שהן כמו אבות לכל חפצי איש ואיש כו', א"כ לא רחוקה לומר שפי' באבות בכאן היינו בא' מהאמצעיות, ומדויק מאוד ל' הברייתא גם לפי הפירוש, ויעוי' ל' הר"מ בפ"י שלא כ"כ והלח"מ פ"ד ה"ט ולא זכרו ואכמ"ל].

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן לעולם אל יתפלל אלא בבית שיש בו חלונות. לכאורה אינו מוכרח מדניאל שלא יתפלל בבית שאין בו חלונות, דדלמא מצוה מן המובחר הוא דעבד. ואולי משום דאם לא היה עושה חלונות לא היו מרגישים בו שהוא מתפלל, א"כ משמע שהוא לעיכובא.

אולם לעיל ל"א א' ליתא שם בלשון שלילה, רק לעולם יתפלל בבית שיש בו חלונות, וגם לא נזכר שם בשם רבי יוחנן, כדחכא.

רש"י ד"ה שהוא. לשון אחר מורפין לו. צ"ל ל"א "כמו" "מורפין" וכוונתו להא דלעיל ה' ב'. ועי' תוי"ט¹³.

מח"מ 1234567